

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3346

Vragen van het lid **Swinkels** (D66) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat banken namen van vermoedelijke jihadisten krijgen* (ingezonden 21 juni 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 29 augustus 2016).

Vraag 1

Kent u de berichten «Banken krijgen namen van vermoedelijke jihadisten»¹ en «In Zoetermeer gaan verdachte transacties door de zeef»?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4, 8

Is er sprake van een verdenking in strafrechtelijke zin ten aanzien van personen die op de namenlijst met vermoedelijke jihadisten van de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU Nederland) geplaatst worden? Zo nee, wat is de juridische grondslag voor het plaatsen van personen op de lijst met vermoedelijke jihadisten van de FIU Nederland?

Wie heeft inzicht in deze namenlijst met vermoedelijke jihadisten van de FIU Nederland? Welke persoonlijke gegevens worden op deze lijst vermeld? Aan wie worden de persoonlijke gegevens van deze vermoedelijke jihadisten verstrekt?

Wat is de juridische kwalificatie van «vermoedelijke jihadist» en «jihadist»? Worden vermoedelijke jihadisten op de hoogte gesteld van de vermelding van hun persoonlijke gegevens op de genoemde namenlijst? Zo ja, hoe? Welke mogelijkheden hebben zij om inzage te krijgen en/of bezwaar te maken wanneer zij menen onterecht op deze lijst te staan?

Antwoord 2, 3, 4, 8

De Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-Nederland) stelt een dergelijke lijst niet samen. Dat doet de politie op basis van concrete signalen met betrekking tot individuele personen, die (mogelijk) voornemens zijn om uit te

¹ <http://nos.nl/artikel/2109869-banken-krijgen-namen-van-vermoedelijke-jihadisten.html>

² <http://www.volkskrant.nl/economie/in-zoetermeer-gaan-verdachte-transacties-door-de-zeef--a4318094/?hash=2e3e459a97868cedf54290342a4d9eee04d0e4e7>

reizen met als doel deel te nemen aan de strijd in een jihadistisch strijdgebied, die reeds met dit doel zijn uitgereisd of teruggekeerd, of die (mogelijk) betrokken zijn bij het faciliteren van het uitreizen naar jihadistisch strijdgebied. In sommige gevallen zal sprake zal zijn van een verdenking van een terroristisch misdrijf in strafrechtelijke zin. In andere gevallen gaat het om aanwijzingen dat een persoon in verband kan worden gebracht met een terroristisch misdrijf. Ook in die gevallen zijn in het Wetboek van Strafvordering opsporingsbevoegdheden toegekend aan onder andere de politie. Het opstellen van de lijst door de politie vindt plaats onder het regime van en conform de toepasselijke voorwaarden gesteld in de Wet politiegegevens (Wpg). De verstrekking van informatie over bovengenoemde personen door de politie aan FIU-Nederland geschiedt op grond van het Besluit politiegegevens (artikel 4:3, eerste lid, onderdeel a Bpg). De mogelijkheden van eenieder voor inzage en de daarbij behorende formaliteiten en uitzonderingen alsook de mogelijkheden voor verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van politiegegevens zijn neergelegd in hoofdstuk 4 van de Wpg.

Vraag 5, 6

Wat is de wettelijke basis voor het delen van namen en mogelijke andere persoonlijke gegevens van vermoedelijke jihadisten en hun familieleden en relaties door de FIU Nederland met de vier grootste banken?

Hoe verhoudt de specifieke uitwisseling van gegevens van de FIU Nederland met de vier grootste banken zich tot de «hit/no hit»-systematiek die doorgaans hiervoor gehanteerd wordt?

Antwoord 5, 6

De FIU-Nederland heeft een belangrijke taak op het gebied van het voorkomen en opsporen van witwassen en financieren van terrorisme. Deze taak is neergelegd in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Op grond van de Wwft zijn nader bepaalde instellingen, waaronder financiële instellingen, verplicht ongebruikelijke transacties te onderkennen en deze te melden aan de FIU-Nederland. Ik acht het wenselijk dat in dat kader de mogelijkheden om misbruik van het financieel stelsel voor de financiering van terrorisme tegen te gaan zo optimaal mogelijk worden benut, onder meer door gerichtere controle op mogelijk ongebruikelijke transacties.

Bij wijze van pilot zal worden gezien in hoeverre de FIU-Nederland een rol kan spelen in het verrijken van de genoemde reeds onder de politie berustende gegevens met mogelijk relevante informatie die bij bepaalde financiële instellingen bekend is. Om te voorzien in een correcte juridische grondslag voor deze pilot zal ik een tijdelijke machtiging opstellen op basis van artikel 14, derde lid, van de Wwft juncto artikel 18, tweede lid, van de Wpg. De eerdere werkwijze op grond van een beslissing namens de korpschef van politie, die was gestoeld op artikel 20 lid 2 van de Wpg, is gestaakt. FIU-Nederland heeft de banken verzocht de gegevens van een viertal personen die op grond hiervan zijn verstrekt te vernietigen. Verder zullen de eventueel daarop gebaseerde meldingen van ongebruikelijke transacties eveneens worden vernietigd. Nadat een tijdelijke machtiging op basis van artikel 14, derde lid, van de Wwft juncto artikel 18, tweede lid, van de Wpg is opgesteld, kan de uitwisseling weer worden aangevangen.

Op basis van voornoemde tijdelijke machtiging kan de FIU-Nederland vervolgens, voor een beperkte periode, onder mijn verantwoordelijkheid binnen de daarvoor geldende juridische kaders en waarborgen beperkt informatie verstrekken aan bepaalde financiële instellingen. Hiervoor wordt geen hit/no hit-systematiek gehanteerd. De mogelijk te ontvangen meldingen van ongebruikelijke transacties van deze financiële instellingen kunnen, zoals reeds te doen gebruikelijk, door de FIU-Nederland worden geanalyseerd en verrijkt. FIU-Nederland beziet of deze transacties verdacht kunnen worden verklaard en aan rechtshandhavingsautoriteiten kunnen worden gemeld. De genoemde machtiging wordt op dit moment in goed overleg met betrokken partijen en met aandacht voor de noodzakelijke juridische en procedurele waarborgen vormgegeven. Uiteraard zal de hiervoor aangehaalde pilot zorgvuldig worden gemonitord en na verloop van tijd worden geëvalueerd op de beoogde effectiviteit ervan.

Vraag 7

Welke regels omtrent gegevensbescherming zijn van toepassing op gegevensuitwisseling tussen de FIU Nederland en de vier grootste banken?

Antwoord 7

Naast de Wwft, de Wpg en het Bpg is dat de Wet bescherming persoonsgegevens.